Nyílt levél ezeréves Vas megyei települések magyar nyelvű megnevezése érdekében!

A szombathelyi városi önkormányzat Informatikai Irodájának, amely a www.szombathely.hu -t működteti.

(Fölkerült a www.honderu.hu –ra, 2010. február 18-án.)

TISZTELT INFORMATIKAI IRODA!

Az évek során néhányszor már kifejtettem nyilvánosan is, hogy mennyire tragikomikusnak érzem, ha olyan településeket, amelyeknek van magyar nevük, idegen nevükön nevezünk meg. Miért? Tudatlanságból? Szolgalelkűségből? Sznobságból? Miért nevezi – több más Vas megyei sajtóorgánumhoz hasonlóan – a szombathelyi városi honlap is az egykori vasi járási székhelyt, a 90 éve még 80%-ban, de még ma is 20%-ban magyar nemzetiség lakta Felsőőrt – Oberwartnak, és *csak* Oberwartnak? Tarcsafürdőt Tatzmannsdorfnak, Nagyszentmihályt Grosspetersdorfnak stb. stb.? Ez annál is érthetetlenebb, mert még Bécset is Bécsnek szoktuk nevezni, nem Wien-nek, pedig Bécs nem mostanában tartozott Magyarországhoz (utoljára – ha nem is jogilag, de bizonyos értelemben – Mátyás király uralkodásának utolsó éveiben).

Azért is furcsa és indokolhatatlan ez a dolog (pláne vasi orgánumok részéről, hiszen itt volt vasi településekről van szó!), tehát azért is furcsa, mert sem felvidéki, sem erdélyi, sem más vonatkozásban nem tapasztalható, legalábbis nem ilyen mértékben. Kolozsvárt senkinek sem jut eszébe Cluj-nak nevezni, ahogy például a kolozsvári káposztát vagy szalonnát sem nevezzük cluj-inak. Általában Pozsonyt is mindenki Pozsonynak nevezi (s a pozsonyi kiflit sem bratislavai kiflinek...). A Magas-Tátrát sem írjuk vagy mondjuk Vysoké Tatry-nak, ugyan mért is mondanánk? Stb.

Akkor hát a több mint ezer éven át Magyarországhoz, kb. 900 éven át Vas megyéhez tartozott településeket mért mondjuk-írjuk németül? Ugyan miért? Erre még senki sem adott elfogadható magyarázatot. Persze nem is hiszem, hogy lehet.

Tudnivaló, csak a vak nem látja, hogy a magyarság önbizalmának lerombolását, tudatának gyarmatosítását, közösségi érzésének agyagba-döngölését – végső soron: a magyar nemzet felszámolását – célzó sokévtizedes "kultúrharc" ma kegyetlenebb és a szupermodern média révén sajnos eredményesebb is, mint valaha. (Bár, hál'Istennek, látszanak végre ellenerők is.) Úgy vélem, a magyar településnevek idegenekkel való helyettesítése – először csak a legerősebb, legtekintélyesebb szomszéd nyelv: a német "irányában" – ennek a magyartalanító folyamatnak a talán kicsiny, de nagyon jellemző tünete.

Tudnivaló az is, hogy az egészségesebb önbizalmú népek nem ilyen "előzékenyek". Mást ne mondjak (s ez nem is kell, hogy zavarjon bennünket), az osztrákok mindig Steinamangernek írják-mondják Szombathelyt. Pedig ez a város utoljára talán a honfoglalás előtt volt, rövid ideig, germán fennhatóság alatt. (A magyar királyként is fungáló Habsburgok uralmát nem tekintve annak.)

Tudom, nem könnyű elismerni, ha valaki tévedett vagy urambocsá': hibázott – de ez esetben az lenne a helyénvaló, ha elismerné végre az Oberwartozó vasi sajtó (beleértve a városi honlapot), hogy helytelen gyakorlatot folytat. S mielőbb változtatna ezen. Csöppet sem érdekel, hogy az én javaslatomra vagy nem. A lényeg, hogy megváltozzon a helytelen, magyartalan gyakorlat.

A máskülönben érdekes és hasznos honlaphoz tisztelettel gratulálok, és további jó munkát kívánok!

Üdvözlettel:

2010. február 18-án.

Gyurácz Ferenc

*

Utóirat 2010. február 25-én:

A címzett részéről Juhász Andor szolgáltatásszervező válaszolt – e-mailben – nyílt levelemre. Meglátása szerint azért csak a német nevüket tüntették föl az ősi vasi településeknek, mert ezek „a köztudatban élő elnevezések”. (Arra nem tér ki, hogy ha ez tényleg így van, akkor vajon ezért nem pont a köztudat alakítói-e a felelősek. Pl. a sajtó és a nagy látogatottságú honlapok szerkesztői.) Tájékoztatott róla, hogy a német elnevezéseket levelem nyomán „kiegészítették” magyar megfelelővel. Mint írja, remélik, hogy ezzel „örömet okoznak igényes böngészőiknek”.*(Gy. F.)*